

Aan dtkv De Raad van Ministers
De Minister van Economische
Ontwikkeling
De heer Stanley M. Palm
AmiDos Building, Pletterijweg 43
Alhier

Uw nummer 2015/047060 Uw brief van: 16 september 2015 Ons nummer: 07102015.01 Willemstad, 7 oktober 2015
(letter):
Onderwerp: Advies inzake voornemen tot benoeming lid raad
van commissarissen CTDF
(art. 9 P.B. 2014, no. 3 (GT))
Bijlage(n):

1 Inleiding

Middels besluit van de Raad van Ministers van 16 september 2015 met zaaknummer 2015/047060, ontvangen op 18 september 2015, is het voornemen tot het benoemen van een kandidaat tot lid van de raad van commissarissen van Curaçao Tourism Development Foundation (hierna: CTDF) aan de adviseur gemeld.

Op onder andere 2 maart 2015 (nummer 02032015.01), 3 november 2014 (nummer 03112014.02), 27 januari 2014 (nummer 27012014.01) en 16 mei 2013 (nummer 16052013.03) heeft de adviseur reeds advies uitgebracht over de voorgenomen benoeming van leden van de raad van commissarissen van CTDF. Voornoemde adviezen moeten als integraal onderdeel worden gezien van dit advies.

De adviseur zal in dit advies volstaan met de toetsing van de voorgedragen kandidaat ter benoeming als lid van de raad van commissarissen van CTDF e.e.a. aansluitend op de eerder uitgebrachte adviezen.

2 Ontvangen en geraadpleegde documenten

- Het Besluit Raad van Ministers van 16 september 2015 (zaaknummer 2015/047060);
- De brief van de Minister van Economische Ontwikkeling (hierna: de Minister) van 15 september 2015 aan de Raad van Ministers met de voordracht (hierna: de Brief aan de Raad van Ministers);
- Brief van de Minister d.d. 28 september 2015 (zaaknummer 2015/047060) met als bijlage de Profielschets Raad van Toezicht CTDF;
- Het CV van de voorgedragen kandidaat;
- De statuten van CTDF, laatstelijk gewijzigd op 27 april 2012; en
- Het online uittreksel van het Handelsregister van de Kamer van Koophandel van Curaçao van CTDF van 21 september 2015.

3 Toetsing profielschets van de raad van commissarissen

Bij het raadplegen van de informatie in de omslag is gebleken dat bepaalde informatie ontbrak. Naar aanleiding daarvan heeft de adviseur op 22 september 2015 aan de Minister verzocht om nadere informatie (adviesnummer 22092015.01). Daarin is het volgende gesteld dan wel verzocht:

(ō)

Conform artikel 9 tweede lid van de statuten van CTDF worden de leden van de raad van commissarissen benoemd door de Minister van Economische Ontwikkeling (hierna: de Minister) met inachtneming van een vooraf door de Minister voor ieder lid van de raad van commissarissen vastgestelde profielschets (hierna: de specifieke profielschets). In de omslag is de specifieke profielschets niet aangetroffen.

De adviseur heeft nimmer melding ontvangen van het voornemen inhoudende de vaststelling van een specifiek profielschets voor CTDF. Volledigheidshalve wordt hierbij opgemerkt dat het benoemen van een lid van de raad van commissarissen van CTDF met inachtneming van de specifieke profielschets in casu niet alleen een vereiste is van de Code maar tevens van de statuten van CTDF. Naar aanleiding daarvan kan worden betoogd dat het benoemen van een kandidaat zonder inachtneming van een specifieke profielschets nietigheid dan wel vernietigbaarheid van die benoeming met zich kan meebrengen op grond van artikel 21 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek. Gelet op die mogelijke consequenties wordt onverlet het gestelde in eerdere adviezen nu geadviseerd om de (concept) specifieke profielschets te doen toekomen aan de adviseur opdat tegelijkertijd zowel over de (concept) specifieke profielschets als over de voorgenomen benoeming van de kandidaat advies kan worden uitgebracht. Waarna de specifieke profielschets kan worden vastgesteld, gevolgd door de benoeming van de kandidaat conform de bepalingen van de Code en de statuten van CTDF.

Conform artikelen 8 en 9 van de Landsverordening corporate governance ontvangt de adviseur gaarne alsnog:

- Het (concept) specifieke profielschets ten behoeve van CTDF;
- Nadere motivering van de Minister betreffende mevrouw Gibbs inhoudende de mededeling ter invulling van welk profiel zij wordt voorgedragen ter benoeming met de onderbouwing daarvan; en
- Informatie omtrent de huidige samenstelling van de raad van commissarissen van CTDF (aantal, achtergrond en profiel van de leden van de raad van commissarissen).

(ō)

Naar aanleiding van bovenvermeld verzoek heeft de adviseur op 28 september 2015 (nummer 2015/047060) reactie van de Minister ontvangen met als bijlage een (concept) Profielschets Raad van Toezicht CTDF welke door de Minister nog niet is geaccordeerd.

In de (concept) Profielschets in onder andere het volgende opgenomen:

(ō)

Kader

Het uitgangspunt van de profielschets voor de Raad van Toezicht is de bij de wet omschreven taak van de Raad van Commissarissen. Op CTDF (de 'Stichting') is het structuurregime voor stichtingen ingevolge Titel 1 en 2, de artikelen 1 tot en met 57 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek van toepassing. Verder zijn de wettelijk verankerde regels van de Code Corporate Governance 2009 van toepassing en geldt het Reglement van de Raad van Toezicht van CTDF.

De samenstelling en de kwaliteiten van de Raad als geheel dienen in overeenstemming te zijn met de omvang, portfolio, aard en cultuur van de onderneming. De samenstelling dient zo gevarieerd mogelijk te zijn qua achtergrond, leeftijd, geslacht, nationaliteit, ervaring, etc. In de Raad dient vertegenwoordigd te zijn (internationale) kennis en ervaring op de volgende gebieden:

- Toerisme
- Netwerk Business to Business markt
- General Management
- Financiën / Boekhouding
- Strategie
- Marketing / Sales / Commercieel
- Productontwikkeling
- Onderzoek en Ontwikkeling
- Veiligheid en Milieu
- Personeel & Organisatie
- Informatietechnologie
- Juridische zaken
- Public affairs

In het bijzonder dient de samenstelling van de Raad van Toezicht zodanig te zijn, dat de Raad in zijn geheel de volgende functies op een kwalitatief verantwoorde wijze kan vervullen:

- het samenstellen van de Raad van Toezicht en het beoordelen van diens functioneren;
- het beoordelen van het algemene beleid en de te voeren algemene strategie;
- het beoordelen van de financiële positie van CTDF en de ontwikkelingen terzake op korte, middellange, en lange termijn;
- het beoordelen van de organisatiestructuur van CTDF;
- het beoordelen van het human-resourcesbeleid van CTDF;
- het beoordelen van het commercieel en innovatief beleid van de organisatie;
- het beoordelen van het beleid op het gebied van informatie- en communicatietechnologie van de organisatie;
- het beoordelen van de belangen van de kapitaalverschaffers;
- het beoordelen van het functioneren van de organisatie in haar maatschappelijke context.

Gewenste deskundigheid en ervaring

Elk lid dient geschikt te zijn om de hoofdlijnen van het totale beleid te beoordelen.

Gezien de huidige structuur en de samenstelling van activiteiten van CTDF is het van belang dat de Raad van Toezicht zodanig is samengesteld dat in een of meer leden onderstaande aspecten zijn vertegenwoordigd:

- actuele topmanagementervaring vanuit een actieve functie in het bedrijfsleven;
- eindverantwoordelijkheid in een grote internationaal opererende onderneming;
- eindverantwoordelijkheid voor ondernemingsactiviteiten, die druk vanuit de politiek of de
- algemene opinie ervaren;
- specifieke deskundigheid als financieel expert, wat inhoudt dat relevante kennis en ervaring is opgedaan op financieel administratief/accounting-terrein bij andere (grote) rechtspersonen
- specifieke deskundigheid op vakgebieden als human resources, organisatie, ICT en internationale commercie en marketing;
- ervaring met medezeggenschap en overleg met vakorganisaties;
- specifieke deskundigheid ten aanzien van de verhoudingen binnen de toeristische industrie op Curacao;
- specifieke bekendheid met het politieke besluitvormingsproces.

Individuele leden van de Raad van Toezicht

Individuele leden dienen bereid en in staat te zijn hun rol als lid van de Raad van Toezicht te vervullen overeenkomstig de eisen van de Curaçaose wetgeving, de Code Corporate Governance en de Statuten van de organisatie.

Op het moment van zijn/haar benoeming dient elk lid van de Raad goed te passen binnen de algehele samenstelling van de Raad zoals boven beschreven, en mogen zijn/haar belangen niet strijdig zijn met die van de organisatie.

De leden dienen te beschikken over de volgende eigenschappen:

- integriteit
- het vermogen tot een onafhankelijke en kritische opstelling ten opzichte van de andere leden en ten opzichte van het bestuur een open oog voor de belangen van de organisatie en de verschillende aandeelhouders
- bewustzijn van internationale maatschappelijke ontwikkelingen
- een sociale antenne/gevoel voor de intermenselijke dynamiek
- bewezen maatschappelijk succes/prominentie

- analytisch en kritisch maar oplossingsgericht
- voldoende tijd beschikbaar om zijn/haar taak naar behoren te vervullen
- bereid om periodiek te worden beoordeeld
- bereid om zitting te nemen in commissies van de Raad van Toezicht
- bereid om inwerk- en opleidingsprogramma's te volgen

(ō)

Als eerste zij gesteld dat in de profielschets de term *“Raad van Toezicht+”* wordt gebruikt, verondersteld wordt dat dit op een omissie berust en dat de term *“raad van commissarissen+”* wordt bedoeld.

In de profielschets is opgenomen op welke gebieden (internationale) kennis en ervaring er in de raad van commissarissen vertegenwoordigd dient te zijn. Tevens is vermeld welke aspecten bij een of meerdere van de leden vertegenwoordigd dient te zijn in de samenstelling van de raad van commissarissen. Daarnaast zijn de vereisten per individueel lid aangegeven.

De gewenste dan wel vereiste kennis, ervaring, vaardigheden en competentie, die zijn opgesomd in de profielschets, zijn in beginsel afdoende om tot geschikte commissarissen met in achtneming van het gestelde in de Code te kunnen komen. In de profielschets staat echter niet de minimum vereiste niveau van opleiding dan wel werk- en denkniveau vermeld. Geadviseerd wordt om de minimum vereiste niveau te stellen op een HBO- opleiding dan wel een HBO werk- en denk niveau zoals gesteld in de algemene profielschets.

In de profielschets zijn ook geen aparte vereisten opgenomen voor de voorzitter dan wel de president-commissaris. Geadviseerd wordt om de minimale vereisten zoals vervat in de algemene profielschets voor de voorzitter van de raad van commissarissen aan te houden zijnde:

Profielschets voor de voorzitter van de raad van commissarissen:

1. *aantoonbare leidinggevende kennis en ervaring;*
2. *over HBO-werk- en denkniveau;*
3. *goede sociale en communicatieve vaardigheden; en*
4. *minimaal 5 jaar management-ervaring*

Voor wat betreft de samenstelling zij vermeld dat het in de profielschets niet genoegzaam vaststaat hoe de samenstelling van de raad van commissarissen eruit moet zien. Wel is in de profielschets vermeld welke kwalificaties vertegenwoordigd moeten zijn bij een of meerdere leden doch volgt hier niet uit hoe uiteindelijk de totale samenstelling dient te zijn. Onder het kopstuk *“kader+”* van de profielschets van de CTFD zijn de vereiste kwalificaties reeds opgenomen. Echter in de profielschets is niet vermeld dat in het bijzonder deze kwalificaties expliciet vertegenwoordigd dienen te zijn.

De Code schrijft in ieder geval voor dat er minimaal 1 lid met deskundigheid op financieel gebied in de raad van commissarissen zitting dient te nemen.

Geadviseerd wordt om de samenstelling nader te preciseren en dan wel bijvoorbeeld als volgt:

1. *een lid met specifieke deskundigheid als financieel expert, wat inhoudt dat relevante kennis en ervaring is opgedaan op financieel administratief/accounting-terrein bij andere (grote) rechtspersonen;*
2. *een jurist met zo mogelijk specifieke ervaring in het ondernemings- en/of rechtspersonenrecht;*
3. *iemand met specifieke ervaring in de gebieden waar de rechtspersoon actief is, in het bijzonder op het gebied van toerisme en marketing,*
4. *iemand met General Management ervaring of actuele topmanagementervaring vanuit een actieve functie in het bedrijfsleven alsmede ervaring met medezeggenschap en overleg met vakorganisatie; en*
5. *ō .*

4 Toetsing voornemen tot benoeming lid van de raad van commissarissen

Conform artikel 9 tweede lid worden de leden van de raad van commissarissen benoemd door de Minister met inachtneming van een vooraf door de Minister voor ieder lid vastgestelde profielschets. In de stukken heeft de adviseur geen vooraf door de Minister voor ieder lid vastgestelde profielschets mogen aantreffen.

Bij de toetsing van de aangemelde kandidaat ter benoeming als lid van de raad van commissarissen van CTDF heeft de adviseur, vanwege het uitblijven van een vastgestelde specifieke profielschets, als toetsingscriteria gehanteerd de concept profielschets CTDF aangevuld met de in de algemene profielschets geformuleerde eisen voor leden van de raad van commissarissen, inclusief de daarin opgenomen feitelijke samenstelling van de Raad van Commissarissen zoals vastgesteld bij besluit van 22 september 2010 no. 2010/55035 van het Bestuurscollege.

In de aangeleverde profielschets van de raad van commissarissen van CTDF is ook de huidige samenstelling van de raad vermeld, zijnde:

- Voorzitter - Jeanette Hooi-Bonet (Kennis van: Toerisme; Netwerk Business to Business markt; General Management; Financiën; Strategie; Marketing/Sales/Commercieel; productontwikkeling; Onderzoek en Ontwikkeling; Veiligheid en Milieu; Personeel & Organisatie; Public affairs)
- Secretaris - Aubrey Pisial (Kennis van: Netwerk Business to Business markt; General Management; Financiën / Boekhouding; Personeel & Organisatie)
- Toezicht Houder - Merrill Sulvaran (Kennis van: Netwerk Business to Business markt; General Management; Strategie; Onderzoek en Ontwikkeling; Personeel & Organisatie)
- Toezicht Houder - Erwin Eustacia (Kennis van: Marketing/Sales/Commercieel)
- Toezicht Houder - Glenn Richardson (Kennis van: General Management; Financiën / Boekhouding; Marketing / Sales Commercieel; Productontwikkeling; Onderzoek en Ontwikkeling)
- Toezicht houder . vacant
- Toezicht houder . vacant

Conform voornoemde samenstelling zijn er nog twee vacante functies. De CTDF heeft echter niet vermeld aan welke kwalificatie voldaan moet worden ter vervulling van deze vacante functie. Uit de opsomming van vereiste kennis en ervaring zoals vervat onder het kopstuk ~~%kader+~~ van de profielschets blijkt dat in ieder geval een persoon met juridische kennis nog ontbreekt in de huidige samenstelling van de raad van commissarissen. De resterende vacante functie kan derhalve door een persoon met een van de andere kwalificaties worden opgevuld.

De Minister heeft de melding van de betreffende kandidaat als volgt aan de adviseur gemeld:

(ō)

Aan de hand van bijgaand profielschets (die op dit moment nog niet is geaccordeerd is) en de eisen die aan een lid van de CTDF worden gesteld, is mevrouw G. Gibbs voldoende gekwalificeerd. Mevrouw G. Gibbs heeft een achtergrond in zowel financiële marketing en publieke relaties en voldoet ruim aan de kennis en ervaring die vereist zijn. De positie in de Raad van Toezicht die op dit moment vacant is, is de positie van toezicht houder. De deskundigheid die mevrouw G. Gibbs bezit in zowel de internationale als in de lokale markt zal zeker een aanwinst zijn voor CTDF.

(ō)

Uit het CV van mevrouw Germaine C. Gibbs kan worden afgeleid dat zij onder meer een opleiding *Master in Business Administration* heeft afgerond. Zij heeft onder meer werkervaring opgedaan in verschillende manager posities binnen verschillende sectoren. Op dit moment is zij *VP of Management and Business Development* van een financiële instelling waarbij zij belast is met onder andere *sales en marketing*. Voorts kan uit haar CV worden afgeleid dat zij de nodige bestuurservaring heeft.

Mevrouw Gibbs is als lid van de raad van commissarissen van CTDF voorgedragen. Uit de beoordeling van de Curriculum Vitae van betrokkene kan alhoewel haar benoeming niet deugdelijk is gemotiveerd, redelijkerwijs worden aangenomen dat deze kandidaat gelet op haar opleidingen en werkervaring alsmede het feit dat zij bestuurservaring heeft, dat zij in voldoende mate voldoet aan de aangevulde profielschets van CTDF. Gelet op het voorgaande heeft de adviseur geen zwaarwegende bezwaren tegen de voorgenomen benoeming van mevrouw Gibbs als lid van de raad van commissarissen van CTDF.

5 Code

De adviseur vraagt hierbij wederom uw aandacht voor het feit dat conform de bepalingen van de Code Corporate Governance er geen sprake dient te zijn van belangenverstremgeling bij commissarissen (bestuursleden) van een overheidsentiteit, verwezen wordt naar artikel 2.1.2 van de Code. Tevens dient iedere commissaris onafhankelijk te zijn conform het gestelde in artikel 2.9 van de Code. Het behoort in beginsel niet tot de taak van de adviseur om het voorgaande te toetsen. Voorts brengt de adviseur onder uw aandacht dat het evenmin tot de taak van de adviseur behoort om een integriteittoets en/of antecedentenonderzoek te verrichten.

De kandidaten dienen voor het aanvaarden van hun benoemingen zelf aan te geven of er sprake is van belangenverstremgeling dan wel of zij voldoen aan de onafhankelijkheidscriteria zoals gesteld in voornoemde bepalingen. De Regering, Raad van Ministers, aandeelhouder dan wel algemene vergadering van aandeelhouders kan de kandidaten hiertoe een verklaring laten afleggen. Het is vervolgens aan de Regering, de Raad van Ministers dan wel de algemene vergadering van aandeelhouders zelf om haar eigen beoordeling op deze aspecten te maken alvorens tot de benoeming over te gaan van een kandidaat. In deze omslag heeft de adviseur een dergelijke verklaring van de kandidaat - zoals voorheen gebruikelijk was - niet aangetroffen. In het kader van de volledigheid ligt het op de weg van Raad van Ministers dan wel de Minister om bij een melding zoals in casu eveneens die verklaring aan de adviseur te doen toekomen.

6 Conclusie en advies

- De Minister, de Regering, dan wel de Raad van Ministers wordt hierbij geadviseerd om met inachtneming van het gestelde in dit advies de profielschets van CTDF aan te passen en vast te stellen alvorens over te gaan tot de benoeming van de kandidaat.
- De adviseur heeft geen zwaarwegende bezwaren tegen de benoeming van de mevrouw G. Gibbs als lid van de raad van commissarissen van CTDF.
- De adviseur brengt onder de aandacht van de Minister, de Regering, dan wel de Raad van Ministers dat de nog vacante functie in de raad van commissarissen bij CTDF vervuld dient te worden met een deskundige op het juridisch gebied.

SBTNO
De adviseur corporate governance